

عنوان مقاله:

ارزیابی توانمندی های فناورانه بنگاه های صنایع پایین دست پتروشیمی ایران

محل انتشار:

مجله سیاست علم و فناوری، دوره 16، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

سمیه فقیه میرزایی - دانشجوی دکتری مدیریت تکنولوژی، دانشکده مدیریت و اقتصاد واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

محمد رضا رضوی - عضو هیئت علمی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

فرهاد غفاری - عضو هیئت علمی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

محمد علی شفیعا - عضو هیئت علمی، دانشکده مهندسی پیشرفت، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران

خلاصه مقاله:

طی توسعه صنعتی ایران، با وجود سرمایه گذاری های چشمگیر و تمرکز روی صنعت بالادست پتروشیمی، نسبت به توسعه صنایع رقابتی میانی و پایین دست غفلت شده است. این امر منجر به عملکرد صادراتی قابل قبول در بالادست شده، اما منافع حاصل از توسعه صادرات صنایع میانی و پایین دست ناچیز بوده است. این مقاله به دنبال تحلیل دلایل این شرایط از منظر توانمندی های فناورانه بنگاه ها می باشد. در این راستا ابتدا طی مطالعه اکتشافی پیشینه، ابعاد توانمندی های فناورانه شناسایی و طی مصاحبه با دوازده خبره با شرایط این صنایع تطبیق داده شد. سپس با استفاده از پرسشنامه، این ابعاد در ۱۲۸ بنگاه فعال در سه صنعت پلاستیک، شوینده، و رنگ و رزین ارزیابی و با روش تحلیل "اهمیت- عملکرد"، با یکدیگر مقایسه شدند. بر اساس نتایج، نقطه قوت این صنایع محدود به توانمندی های اجرایی پروژه و مهندسی فرآیند است، درحالیکه نقاط ضعف آنها توانمندی های پیش از سرمایه گذاری، یادگیری، مهندسی صنعتی، مهندسی محصول، و پیوند و شبکه سازی می باشد. اما چالش کلیدی این بنگاه ها، توانمندی های مکمل است که از جمله می توان به مولفه های بازاریابی، ایجاد شبکه های فروش و کانال های توزیع متنوع، مدیریت برند، توسعه خدمات و دیگر ابعاد اشاره داشت. اگرچه مدیران این مولفه ها را در "عملکرد" بسیار ضعیف ارزیابی کردند، اما برای آنها "اهمیت" بالا نیز قائل نشدند. دلایل این امر استمرار غلبه رویکرد جایگزینی واردات، کمبود نیروی متخصص، عدم برنامه ریزی بلندمدت برای حضور پایدار در بازارهای منطقه ای، و انحراف در سیاست های حمایت از صادرات است. مقاله پیشنهاد می دهد که بنگاه ها در ارتقاء توانمندی های مکمل، تلاش های هدفمندی را با حمایت نهادهای دولتی ذی ربط، صورت دهند.

کلمات کلیدی:

توانمندی های فناورانه، صنایع پایین دست پتروشیمی، صنعت پلاستیک، صنعت شوینده، صنعت رنگ و رزین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1706936>

